

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

СПЕЦИАЛНОСТ “БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ”

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН – МАГИСТЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: МАГИСТЪР ПО “БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ”

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 1 ГОДИНИ (2 СЕМЕСТЪРА)

Основната цел на обучението по специалността “Бизнес администрация” – образователно-квалификационна степен “магистър” е да подготви нов тип специалисти за държавното, местното и стопанското управление, притежаващи адекватни на съвременните условия знания и умения.

Професионално предназначение. Специализацията в областта на управлението отговаря на все по-нарастващата потребност от мениджъри, способни ефективно да управляват стопански организации и фирмени дейности в динамична икономическа среда – увеличаващи се изисквания и възможности в новите условия на европейския съюз, многовариантност на инвестициите и нарастващ стопански риск, глобализация на пазарите, висока конкуренция, интензивни комуникации, нови информационни технологии и др.

Магистърът по бизнес администрация получава следните знания:

- специализирани икономически и управленски знания – иновационна политика, управление на активите в бизнеса, психология на управлението, капиталови пазари и финансиране, организация на управленската дейност;
- съвременни методи и технологии за изследване, анализ и оценка на управленските решения – симулационно моделиране и оптимизация, евристични методи в управлението, информационни системи в управлението, управленски тактики и др.

Магистрите по бизнес администрация придобиват умения:

- за разработване на стратегии, планове и прогнози,
- да организират ефективно управленската дейност,
- да използват рационални методи и техники за вземане на ефективни решения по управление на фирмената дейност;
- да използват съвременни информационни системи и технологии за осигуряване на пълна и своевременна информация от външни и вътрешни източници при обосновка на решенията и др.

По отношение на **възможностите за работа**, магистрите по бизнес администрация биха могли да работят като мениджъри на различни равнища или изявени специалисти по управление на фирмената дейност, като одитори, специалисти по организация на труда и управление на човешките ресурси, специалисти с аналитични и контролни функции в администрацията и други стопански специалисти. Те получават висока професионална подготовка за анализ, проектиране и организиране на управленската дейност в стопанските звена и публичния сектор.

**СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПЛАН ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ”,
ОКС - МАГИСТЪР**

Първа година

Код	Първи семестър	ECTS	Код	Втори семестър	ECTS
0031	Управление на фирмената сигурност	5	0035	Бизнес оценяване	4
0027	Интегрирани инф. системи в управл.	5	0036	Контролинг	4
0025	Психология на управлението	5	0026	Иновационна политика	3
0028	Евристични методи в управлението	5	0038	Управленски тактики	2
0037	Организация на управл. дейност	5			
	<i>Задължително избираеми</i>			<i>Задължително избираеми</i>	
0033	Капиталови пазари и финансиране	5	0041	Бизнес симулация и анализи	2
0034	Управление на финансови институции	5	0043	Упр. на реалните активи в бизнеса	2
			0044	Дипломна работа	15
	Общо за семестъра:	30		Общо за семестъра:	30

Общо за курса на обучение: 60

0031 Управление на фирмената сигурност

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л + 2су + 0лу + 0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен и устен

Методическо ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектор: проф. д.ик.н. Владимир Томов, e-mail: vtomov@uni-ruse.bg

Анотация:

Цел на дисциплината е придобиване на знания и умения по управление на фирмената сигурност, като обобщение и специфичен акцент от стопанско и управленско значение. Основни задачи на дисциплината са: 1. Усвояване на терминологичните и теоретични основи на сигурността в дейността на фирмите, включително методологията на управление. 2. Придобиване на знания по сигурността на предприемаческата дейност, персонала, фирмената информация, стоки и услуги, оборудване и технологии, околна среда, фирмени обекти и територии. 3. Формиране на умения за разработване на програми за фирмена сигурност.

Съдържание на учебната дисциплина:

1. Цел и задачи на дисциплината; 2. Методология на сигурността; 3. Предприемаческа сигурност; 4. Сигурност на персонала; 5. Информационна сигурност; 6. Сигурност на стоки и услуги; 7. Сигурност на технологии и оборудване; 8. Екологична сигурност; 9. Сигурност на фирмени обекти и територии, 10. Разработване на програма по фирмена сигурност.

Технология на обучението:

Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции и семинарни упражнения. Темите от лекционния материал са съпроводени с подходящо мултимедийно онагледяване. Свързано е с конкретни и функциониращи системи за управление на сигурността в световната практика. Стремехът е детайлно навлизане на студентите в спецификата и важността на тематиката. При избора на тематиката и формата на провеждане на семинарните упражнения се изхожда от стремежа те да имат характер на експеримент в който студентите да са основни изпълнители. Ролята на преподавателя е общометодична. На студентите се предоставят методични материали и форми на протоколи, които в хода на упражненията те следва да попълнят. Всяка форма съдържа цел и задачи, методика, практическа част, изводи и заключение. Правилното и съзнателно провеждане на упражненията се удостоверява с подпис на преподавателя. Темите на упражненията се включват в конспекта за изпита. Заверка по дисциплината се получава, ако студентът е посещавал минимум 50% от лекциите, 100% упражненията и е представил протоколите от упражненията.

0027 Интегрирани информационни системи в управлението

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л + 0су + 0лу + 2пу;

Форма за проверка на знанията: Изпит

Вид на изпита: писмен тест

Методическо ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори: доц. д-р инж. Александър Петков, кат. МБР, тел. 888 776; e-mail: apetkov@uni-ruse.bg

Анотация: Дисциплината развива информационната култура на бъдещите специалисти в областта на стопанското управление, като задълбочава в проблематиката, разглежда в дисциплините от областта на информационните системи и технологии. Студентите усвояват необходимите им знания от областта на съвременните интегрирани информационните системи в управлението и придобиват умения за анализ, избор, развитие и използване на интегрираните информационни системи в управлението.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в интегрираните информационни системи за управление (ИИСУ). Формиране на технологична среда на информационната система. Обхват на информационния мениджмънт и информационния ресурс в управлението на бизнеса. Сравнителен анализ на съществуващите ИИСУ. Планиране в средата на информационната система. Обвързване на ИИСУ с управлението на организацията. Формиране на организационна структура в областта на информационното осигуряване. Изследване на проблемите по внедряването и използването на ИИСУ. Развитие на информационната система и осигуряване на нейното обслужване. Тенденции в развитието на ИИСУ. Управление на персонала в сферата на информационното осигуряване. Формиране и осигуряване на комплексна защита на информационните ресурси.

Технология на обучението: Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции и практически упражнения. Лекциите се онагледяват чрез презентация на мултимедия и информация от Интернет. Упражненията се провеждат в компютърна лаборатория с достъп до интернет. Текущият контрол се провежда по време на практическите и обхваща подготовката за занятията и изпълнението на задачите поставени от ръководителя на упражнението. Окончателната оценка по дисциплината се формира след положен писмен изпит под формата на тест (тегло 2/3) и резултатът от текущия контрол (тегло 1/3). Изискванията за получаване на заверка по дисциплината са в съответствие с ВПУД на РУ.

0025 Психология на управлението

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л+2су+0лу+0 пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт"

1. доц. д-р Виолета Йорданова Ванева, кат. „Педагогика, психология и история”, тел. 841609, в. 208
e-mail: vilivaneva@abv.bg

Анотация:

Целта на изучаването на тази дисциплина е да даде на бъдещия ръководител знания и умения, които да се превърнат в средство за по-успешно решаване на типичните психологически проблеми, пред които ще го изправи практиката му – не на житейско практично ниво, а в съответствие с препоръките на науката. Психологията на управлението е научноприложна област, разположена на границата и на допирните точки на няколко науки (теория на мениджмънта, социална и обща психология, психология на труда и психология на личността).

Съдържание на учебната дисциплина:

Включени са теми като: Психологически аспекти на управлението; Мислене и интелект на мениджъра, Общуването в мениджмънта – техника, комуникативни средства, невербална комуникация; Междупersonностните взаимодействия в групите; Социометрично изследване на взаимоотношенията в групите; Личността на мениджъра; Професионална рефлексия на мениджъра; Стрес и душевно здраве; Методи и средства за избягване и намаляване на стреса.

Технология на обучението:

Лекциите се провеждат предимно фронтално, с илюстрации и описания на различните психологически аспекти на управлението, с използване на разнообразни интерактивни методи и похвати. При практическите упражнения се предлагат разнообразни тестови методики за изследване личните способности и се набляга на проучването и оценката на такива качества на мениджъра като: равнище на общителност, оценка на комуникативни умения, равнище на мотивация за постижения, ниво на работния стрес и др. Крайната оценка се оформя в зависимост от резултатите от теста.

0028 Евристични методи в управлението

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 3л+ 1су+ 0лу+ 0пу

Форма на проверка на знанията: текуща

Вид на изпита: писмен тест

Методическо ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1.проф. д-р Диана Антонова Антонова, катедра „Мениджмънт и бизнес развитие”, dantonova@uni-ruse.bg, тел. 082 888 726

Анотация:

Учебната дисциплина има теоретико-методологически и практико-приложен характер. Тя предоставя знания на студентите относно различните евристични методи, които се използват при вземането на управленски решения. Целта на обучението е да се формира и развие умението за евристично мислене като средство за разкриване на интелектуалния потенциал на студентите и неговото ефективно използване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основи на евристиката – творчество, новаторство, иновации; евристика; творческо мислене; същност и проявления на интелигентността. Евристично мислене – активатори на творческото мислене, стандартно и нестандартно мислене, бариери и грешки в мисленето, принципи и техники на творческото мислене, методи за стимулиране на мисленето. Евристични методи.

Технология на обучението:

Поднасянето на необходимите знания се осъществява чрез използване на активизиращи методи на обучение и съвременни дидактически средства. По този начин студентите се стимулират да действат в правилната насока на търсенето на нови решения, да създават идеи, да мислят стратегически. В хода на обучението се използват тестове за евристично мислене, делови управленски игри и казуси. Прави се и практическа илюстрация на различните евристични методи за решаване на конкретен проблем. Крайната оценка се формира от изявите на студентите по време на обучението и резултата от заключителния тест.

0037 Организация на управленската дейност

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л+ 2су+ 0лу+ 0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен тест / устен

Методическо ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори: 1. Доц. д-р Никола Коцев, катедра "МБР", тел: 888-715, nkotsev@uni-ruse.bg

2. Доц. д-р Свилена Рускова, кат. МБР, тел. 082 888 617, sruskova@uni-ruse.bg

Анотация: Дисциплината "Организация на управленската дейност" има практико-приложен характер. Дискутират се и се различни управленски взаимоотношения, които мениджъра осъществява в ежедневната си практика. Целта на обучението е да се култивира необходимото управленско поведение, да се усвоят необходимите знания за професионално и ефективно прилагане на управленския труд, както и да се придобият умения за изпълнение на разнородни управленски задачи и операции.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебната дисциплина включва следните основни тематични единици: Същност и особености на управленския труд; Усъвършенстване на организацията на управленската дейност, Съвременни тенденции в развитието на управленската дейност; Професионализация, Професионални качества на мениджъра; Технология на управлението, Технологични изисквания към дейността на мениджъра; Организационни параметри. Организация на работното място и работното време на мениджъра; Изследване и рационализиране на структурата на управленските дейности и задачи; Развиване на професионални управленски отношения, Управленски умения и управленска етика.

Технология на обучението: Чрез лекционната и семинарната форма на обучение се изяснява същността и особеностите на управленския труд като особена разновидност на човешкия труд. Посочват се и се анализират съвременните тенденции в развитието на управленската дейност. Изяснява се същността и необходимостта от разработване на управленска технология, върху която се градят изискванията към организацията на управленска дейност и култивирането на управленско поведение. В хода на обучението се използват специализирани тестове. Те служат не само за проверка на подготовката на студента да влезе в ролята на ръководител, но и за обмен на мнения и тези за правилно и ефективно изграждане на управленския процес. Оценката за подготовката се формира върху основата на участието в дискусиите, резултата от писмен тест и устния изпит.

0033 Капиталови пазари и финансиране

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л + 2су + 0лу + 0пу + Р

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: катедра "Икономика", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1. доц. д-р Марин Маринов, катедра "Икономика", тел.:888 357, marinov@uni-svishtov.bg

Анотация: Посредством учебната дисциплина "Капиталови пазари и финансиране" студентите се запознават със същността, видовете и особеностите на капиталовите пазари. Информират се какви са възможностите за финансиране на фирмата чрез тях. Съвременните капиталови пазари неразделна част от цялостния финансов живот на фирмата тъй като са свързани с набавянето на собствени и привлечени капиталови ресурси както в дългосрочен, така и в краткосрочен план. Доказано е, че финансирането чрез капиталовите пазари е модерна система за удовлетворяването на допълнителните краткосрочни и дългосрочни потребности от финансови ресурси. Най-често фирмите прибегват до използването на капиталовите пазари за да посрещнат текущите си плащания или при недостиг на финансов ресурс за осъществяване на определена инвестиционна програма.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни измерения на капиталовите пазари. Теоретически и практически измерения на финансовия пазар. Финансов пазар и дългосрочни финансови потребности на фирмите. Особенности на търсенето и предлагането на финансови капитали. Динамика на предлагането на финансови капитали. Търсене и предлагане на капитали от фирмите. Форми на търсенето и предлагането на финансови капитали. Търсене на дългосрочни капитали в условията на конкуренция. Особенности в развитието на структурите на финансовия пазар. Особенности на участието на фирмите на паричния пазар. Ролята на Централната банка за финансиране на фирмите. Краткосрочните финансови потребности на фирмите. Подвижност на паричния пазар и финансиране на фирмата. Видове краткосрочно финансиране на фирмите. Технология на краткосрочното финансиране на .

Технология на обучението: Обучението по дисциплината обхваща две контактни форми – лекции и семинарни упражнения. Лекционният материал представя основните теми и предметното поле на дисциплината. Семинарните упражнения активизират научните знания на база тяхното практическо адресиране. По дисциплината се провежда текущ контрол в рамките на семинарните упражнения. Заверка по дисциплината се дава на студентите, редовно присъствали на семинарните упражнения, явили се на горепосочения текущ контрол. Неизпълнението на едно от горепосочените условия автоматично препраща студента на поправителен изпит.

0034 Управление на финансови институции

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2л+1су+0лу+1пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмена

Методично ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1. доц. д-р Емил Папазов, кат. "Мениджмънт и бизнес развитие", тел: 888-518;
E-mail: epapasov@gmail.com

2. доц. д-р Людмила Михайлова, кат. "Мениджмънт и бизнес развитие", тел: 888-518;
E-mail: liudmilla@abv.bg

Анотация:

Дисциплината "Управление на финансови институции" осигурява комплекс от теоретико-приложни знания за ефективно управление на регламентираните финансови институции: банки, застрахователни дружества, инвестиционни посредници и др. Главната цел на обучението е усвояването на знания по основни процеси и техники, свързани с управлението на различните финансови институции, функциониращи у нас.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в дисциплината "Управление на финансовите институции". Теоретични основи и нормативна база на мениджмънта на финансовите институции. Видове банки. Управление на банките. Деловата игра "Инвестор банки – основа на съвременни знания и опит за ефективно управление на банкова институция. Управление на застрахователни и инвестиционни дружества.

Технология на обучението:

Лекционна форма и практическите упражнения с деловата игра "Инвестор банки". В семинарните упражнения е застъпено казусното обучение. Текущият контрол се осигурява чрез участие в решаването на задачите и казусите в семинарните упражнения и деловата игра в практическите упражнения. Студентите получават периодично оценки за изпълнението на всяка задача. Въз основа на тях се формира текуща оценка, която отразява работата на студента през семестъра. Окончателната оценка се оформя като средно претеглена величина от оценките на казусите, деловата игра и теста. При слаба оценка на един от трите елемента, другите две не се взимат предвид.

0035 Бизнес оценяване

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 4л+2су+0лу+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори:

1. доц. д-р Емил Папазов, кат. "Мениджмънт и бизнес развитие", тел: 888-518;
E-mail: epapasov@gmail.com

2. доц. д-р Людмила Михайлова, кат. "Мениджмънт и бизнес развитие", тел: 888-518;
E-mail: liudmilla@abv.bg

Анотация:

Дисциплината "Бизнес оценяване" има за цел придобиването на теоретико-приложни знания от страна на студентите по използването на съвременен подход за сравняване на целите с наличния и бъдещия потенциал за развитие на фирмените дейности. Като съставна част от курса на обучение е включен комплекс от знания за използване на модерни техники за оценка на компанията, основани на детайлно познаване на стратегията и определяне на ключовите показатели за растеж. По този начин се провокират натрупаните у студентите знания по фирмена икономика и мениджмънт и им се дава възможност да придобият ценен опит в бизнес оценяването.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината е свързана с изучаването на същността и методите за финансов анализ, методите за оценка, както и с решаването на казуси, тестове и задачи.

Технология на обучението:

При лекциите се използва традиционният начин на представяне на материала, съчетан с нагледни помагала от ново поколение – слайдове за шрайбпроектор и мултимедия. Семинарните упражнения осъществяват връзка с практиката посредством казуси. Текущият контрол в семинарните упражнения се осъществява чрез решаването на казуси и участие в дискусии. Ползват се и методите на групови дискусии и екипна работа. Крайната оценка се оформя след представяне и защитаване на комплексно решение на казус по бизнесоценяване, решаване на тест, и от индивидуалното участие на всеки студент в цялостния учебен процес.

0036 Контролинг

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 4л+ 2су+ 0лу+ 0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен тест

Методическо ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектори: 1.Проф. д-р Огнян Симеонов, катедра "МБР", тел: 888-726; E-mail: osimeonov@abv.bg

Анотация:

Като изхожда от теоретичните основи на концепцията на контролинга, дисциплината има за цел да интегрира и задълбочи знанията и уменията на студентите получени в бакалавърската степен по дисциплините "Основи на управлението", "Планиране и прогнозиране", "Управление на качеството", "Управленско счетоводство", "Управление на човешките ресурси" и др. до степен на единен възглед за управление на предприятието.

Дисциплината е структурирана в два раздела – "Основи на контролинга" и "Оперативен контролинг".

Съдържание на учебната дисциплина:

Контролинг – определение и източници; процес на контролинга; организация на контролинга. Оперативен контролинг – контролинг на продуктовата структура; контролинг на снабдяването; контролинг на производството; контролинг на пласмента; контролинг на управленските и административните звена; контролинг на финансовия резултат; контролинг на ликвидността.

Технология на обучението:

Обучението по дисциплината се осъществява чрез допълване на лекционния курс със семинарни занятия, на които се водят дискусии по основните въпроси на концепцията на контролинга, разглеждат се примери за тяхната реализация в предприятието и се решават практически задачи. В лекционния курс разглеждането на всички въпроси се онагледява със слайдове. Необходимите ресурси за преподаване са мултимедийен проектор или шрайбпроектор, дъска с тебешир или флип-чарт. Допълнително обучението се подпомага от Интернет базирани материали по дисциплината: учебна програма, експозе на основния учебник "Контролинг" и методически указания за неговото изучаване, допълнителни материали по учебната дисциплина, допълнителна препоръчителна литература, теми и условия за курсови работи, примерни изпитни тестове, указания за провеждане на изпита и начин на оценяване, биографични данни за преподавателя. Методът на оценяване се основава на крайна комплексна оценка, която включва: оценка от краен изпитен тест с относително тегло 80% и оценка за участие с дискусии и решаване на практически задачи по време на семинарни занятия с относително тегло 20%. Скалата за оценка се изготвя на основата на разпределението на постигнатите от студентите резултати и тяхното стандартно отклонение.

0026 Иновационна политика

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3 л + 1 су + 0 лу + 0 пу

Форма за проверка на знанията: тест

Вид на изпита: писмен и устен изпит

Методично ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт"

Лектор: доц. д-р. Милена Пенева Кирова, кат. "МБР тел. 888-617,

E-mail: mkirova@uni-ruse.bg

Анотация: Дисциплината има за цел студентите да придобият знания за възможностите, които се дават чрез разработената европейска и национална иновационна политика за стимулиране на предприемачеството и повишаване на конкурентоспособността на предприятията – основен път за развитие на всяка икономика. След завършването на този курс обучаваните ще могат: да откриват елементите на всеки иновационен процес и факторите, които им влияят; да прилагат придобитите знания за вземане на стратегически управленски решения, свързани с иновационната дейност на предприятието.

Съдържание на учебната дисциплина: Основните раздели на дисциплината са: европейска иновационна политика, иновационна стратегия на Република България, национална иновационна система, еволюция на модела на иновационен процес, фирмена иновационна стратегия, методи за разработване на иновационни проекти и оценка на еко-иновации.

Технология на обучението:

Темите от лекционния материал дават знания за основните теоретични аспекти на разглежданата проблематика. Чрез семинарните занятия студентите допълват и затвърждават наученото от лекциите. Лекциите се онагледяват чрез мултимедийни презентзии и/или слайдове.

Заверка по дисциплината се получава, ако студентът е посещавал минимум 50% от лекциите и 100% упражненията.

Окончателната оценка се формира 10% от посещаемостта на лекции, 20% от активността по време на семинарните упражнения и 70% от изпит. Преподавателят следи представянето и оформя финалната оценка.

0038 Управленски тактики

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 3л+ 1су+ 0лу+ 0пу

Форма на проверка на знанията: ТО

Вид на изпита: писмен и устен

Методическо ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие", факултет "Бизнес и мениджмънт

Лектори:

1. Доц. д-р Емил Коцев, катедра "МБР", тел: 888-715, E-mail: ekotsev@uni-ruse.bg

Анотация:

Дисциплината "Управленски тактики" има интегрален характер и обхваща някои от най-важните въпроси и проблеми на фирмения мениджмънт. Целта на обучението е да изгради разбиране у студентите по тактическите въпроси във фирмата и да ги запознае с някои специфични тактики и техники за управление на фирмените ресурси. При изготвянето на учебната програма е направен опит да се запълни празнината между стратегическия и оперативния мениджмънт. Усилията са насочени към разширяване на инструментариума на мениджъра за справяне с проблемни ситуации. Като естествено допълнение към теоретичния материал програмата предлага преобладаващо използване на симулационни игри и казуси по време на семинарните упражнения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина включва следните основни тематични единици: Въведение в управленските тактики. Управленски тактики при планиране. Тактики при организиране и управление на времето. Тактики за управление на взаимоотношенията. Тактики при вземане на решения и ръководене. Тактики при интегриране на хората в организацията. Тактики за контролиране на изпълнението. Тактики за управление на външни контрагенти. Тактики за справяне с конкуренцията. Универсални управленски тактики.

Технология на обучението:

В лекциите системно и структурирано се предлагат същностните моменти от съдържанието на съответната тема. Предлагат се примери от стопанската практика. При семинарните занятия чрез обсъждане и дискусии се затвърдяват основни моменти от учебния материал, решават се казуси, провеждат се управленски и ролеви игри. Текущият контрол включва проверка на посещаемостта и оценяване на активността при дискусиите в семинарните занятия. Заверка на семестъра се прави при не по-малко от 80% посетени семинарни занятия. Окончателната се оформя като средна аритметична от оценките за активност и писмен тест, проведен по време на последното семинарно занятие.

0041 Бизнес симулация и анализи

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 3 л + 0 су + 0 лу + 1 пу

Форма за проверка на знанията: ТО

Вид на изпита: писмен тест

Методично ръководство: катедра "Мениджмънт и бизнес развитие" (МБР),

Лектори: доц. д-р Александър Петков Петков, кат. МБР, тел. 082 888 776, E-mail: apetkov@uni-ruse.bg

Анотация: Дисциплината цели да формира обобщени знания и умения у студентите, свързани с моделирането и анализирането на бизнес организациите чрез съвременни методи и техники за симулация. Студентите прилагат натрупаните теоретични познания като анализират резултатите от симулационни модели за конкретни бизнес ситуации.

Съдържание на учебната дисциплина: Управление на бизнес процесите и моделирането в бизнеса. Същност и характеристики на симулационните бизнес модели. Моделиране на бизнес процеси. Бизнес симулация. Моделиране на динамични системи с обратна връзка (системна динамика СД). Същност и основни понятия в системната динамика. Структура на динамичната система. Анализ на симулация за управление на запасите. Анализ на симулационен модел за ценообразуване. Анализ на симулационен модел World3.

Технология на обучението: Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции и практически упражнения. Темите от лекционния материал дават знания за основните теоретични аспекти на разглежданата проблематика. Лекциите се онагледяват чрез мултимедия и демонстрация на динамични модели, създадени с VenSim. Практическите занятия се провеждат в компютърната зала. Студентите са длъжни да се подготвят за практическите упражнения, като изучат преподадения в лекциите материал, дадените в лекциите примери и публикуваните на WEB сайта на дисциплината материали.

0043 Управление на реалните активи в бизнеса

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 3л + 1су + 0лу + 0пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методично ръководство: катедра “Мениджмънт и бизнес развитие”, факултет “Бизнес и мениджмънт

Лектори:

1. Проф д-р Николай Стефанов Найденов, катедра “МБР”, тел: 888-520, nnyaydenov@uni-ruse.bg

2. Доц. д-р Антон Недялков Недялков, катедра “МБР”, тел: 888-520, anedyalkov@uni-ruse.bg

Анотация:

Дисциплината “Управление на реалните активи в бизнеса” има за обект процеса на планиране, изпълнение и контрол на конкретни фирмени дейности за придобиване, използване и бракуване на дълготрайните и краткотрайни материални и нематериални активи при изисквания за адекватност на потребностите, качество и срок на изпълнение на дейностите и ефективно използване на финансовите ресурси на фирмата.

Материалът има входни връзки с дисциплините: “Иновационна политика” и “Контролинг”, а изходни връзки – с разработване на дипломна работа и практическата реализация на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината включва въвеждащи въпроси относно целта и задачите на дисциплината (Тема 1); прогнозиране и планиране потребността от дълготрайни и краткотрайни материални активи, както и начините за тяхното придобиване (Теми 2,3,4). Друга група въпроси са свързани с монтажа и използването на реалните активи; поддържането и обновяването на ДМА (Теми 5,6,7). Последните две теми засягат оперативното управление на КМА (Тема 8) и управлението на нематериални активи (Тема 9).

Технология на обучението:

Обучението по дисциплината се извършва чрез лекции и семинарни упражнения. В лекциите се излагат темите от учебната програма, като се дават примери от практиката. По време на семинарните упражнения се дискутира материалът от лекциите и (по правило) студентите разработват самостоятелно отделни задачи. Част от упражненията се провеждат в зала с компютърна техника. Окончателната оценка по дисциплината се формира по резултатите от текуща писмена контролна работа с отчитане на качеството на самостоятелната работа.